

Atradius Landenrapport

Nederland – november 2014

Overzicht

Algemene informatie

Hoofdstad:	Amsterdam
Regeringsvorm:	Constitutionele monarchie
Munteenheid:	Euro (EUR)
Bevolking:	16,8 miljoen

Belangrijkste sectoren (2013, % van bbp)

Diensten:	72%
Industrie:	25%
Landbouw:	3%

Belangrijkste importlanden (2013, % van totaal)

Duitsland:	14,4%
China:	12,1%
België:	8,5%
Verenigd Koninkrijk:	6,6%
Verenigde Staten:	6,5%

Belangrijkste exportmarkten (2013, % van totaal)

Duitsland:	25,7%
België:	13,1%
Frankrijk:	8,7%
Verenigd Koninkrijk:	8,5%
Italië:	4,5%

Kerncijfers	2011	2012	2013	2014*	2015*
Reële groei bbp (j-op-j, % verandering)	1,7	-1,6	-0,7	0,7	1,4
Consumentenprijzen (j-op-j, % verandering)	2,3	2,5	2,5	1,1	1,5
Reële particuliere consumptie (j-op-j, % verandering)	0,2	-1,5	-1,6	-0,2	0,4
Detailverkoop (j-op-j, % verandering)	-1,6	-3,6	-4,5	-0,8	0,5
Industriële productie (j-op-j, % verandering)	-0,6	-0,4	0,5	-1,3	1,5
Werkloosheidscijfer (%)	5,3	6,4	8,3	8,2	7,7
Reële investeringen in vaste activa (j-op-j, % verandering)	5,6	-6,0	-3,9	0,9	1,5
Export van goederen en diensten (j-op-j, % verandering)	4,6	3,2	3,2	4,0	5,0
Reële netto-export (miljard EUR)	58,7	62,6	69,2	67,6	70,8
Begrotingssaldo (% van bbp)	-4,3	-4,1	-2,9	-2,5	-2,5
Staatsschuld (% van bbp)	65,7	71,3	73,5	70,9	70,8

* prognose Bron: IHS Global Insight

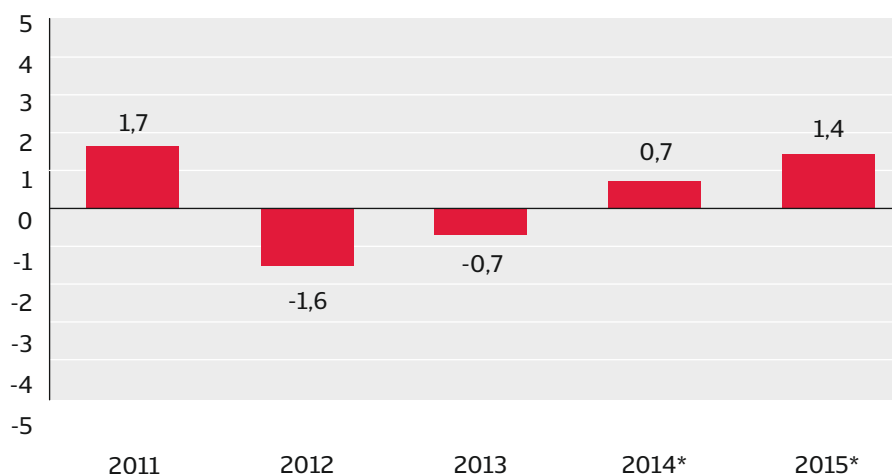
Belangrijkste economische ontwikkelingen

Een opleving in 2014 en 2015, hoewel de vooruitzichten nog steeds onzeker zijn

Na twee jaar recessie trekt de Nederlandse economie weer aan. Volgens Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) is de economie in Q2 van 2014 jaar-op-jaar met 1,1% gegroeid, voornamelijk dankzij de export. IHS Global Insight verwacht dat de Nederlandse economie dit jaar met 0,7% zal groeien. In 2015 wordt een sterkere opleving verwacht van 1,4% en een exportgroei die samengaat met een herstel van de particuliere consumptie, industriële productie en investeringen. Omdat de economische groei echter nog steeds in hoge mate afhankelijk is van de export, blijven de vooruitzichten voor Nederland onzeker door geopolitieke spanningen – zoals de crisis in Oekraïne – en de nog steeds moeizame opleving in de eurozone.

Reële groei bbp

(% verandering ten opzichte van het voorgaande jaar)

*prognose

Bron: IHS Global Insight

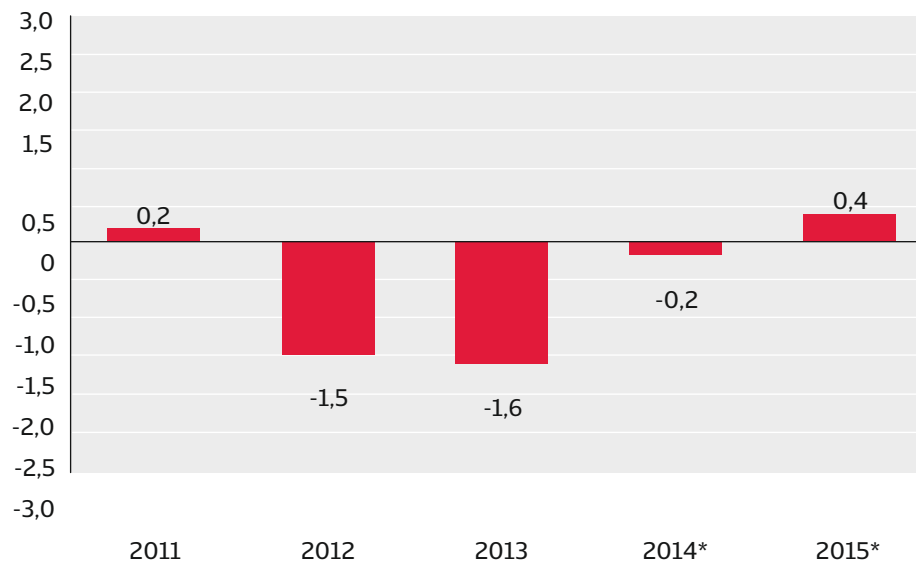
Kleine toename van de particuliere consumptie verwacht in 2015

De gematigde consumentenbestedingen waren een van de belangrijkste redenen voor de zwakke economische prestaties in 2012 en 2013. De particuliere consumptie daalde in 2012 met 1,5% en in 2013 met 1,6% en dit patroon zal zich naar verwachting in 2014 voortzetten, hoewel minder sterk (een daling van 0,2%). Maatregelen om het begrotingstekort terug te dringen, de aanhoudende recessie in de Nederlandse vastgoedmarkt die veel huiseigenaars heeft achtergelaten met een negatief eigen vermogen, en de hogere werkloosheid hebben het consumentenvertrouwen ondermijnd.

Sinds eind 2013 is het consumentenvertrouwen echter verbeterd, hoewel het nog steeds op een relatief laag niveau staat. De huizenprijzen beginnen langzaam te stabiliseren en de werkloosheid is sinds medio 2014 afgenomen. De werkloosheid zal echter naar verwachting hoog blijven naar Nederlandse maatstaven: 8,2% voor het hele jaar. De schuldgraad van de Nederlandse huishoudens vertegenwoordigt nu ongeveer 130% van het bbp – hoger dan dat van de buurlanden van Nederland – en de reële lonen zijn in de afgelopen jaren gedaald. Daardoor zal de verbetering van de particuliere consumptie in 2015 slechts bescheiden zijn: +0,4%.

Particuliere consumptie

(% verandering ten opzichte van het voorgaande jaar)

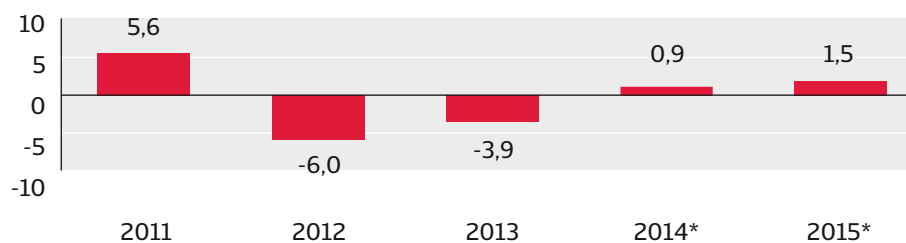
*prognose
Bron: IHS Global Insight

De investeringsgroei zal volgend jaar versnellen

Het ondernemersvertrouwen verbetert langzaam en de industriële productie zal in 2015 naar verwachting met 1,5% groeien, na een krimp van 1,3% dit jaar. De reële groei van de investeringen in vaste activa zal naar verwachting ook versnellen tot 1,5% na een stijging van 0,9% in 2014. De bedrijfsinvesteringen zullen toenemen omdat er een verbetering wordt verwacht van zowel de nationale als de internationale economie. De exportgroei zal in 2015 naar verwachting versnellen tot 5%, na een groei van 4% in 2014, en zal de belangrijkste drijfveer van de economische opleving blijven.

Reële investeringen in vaste activa

(% verandering ten opzichte van het voorgaande jaar)

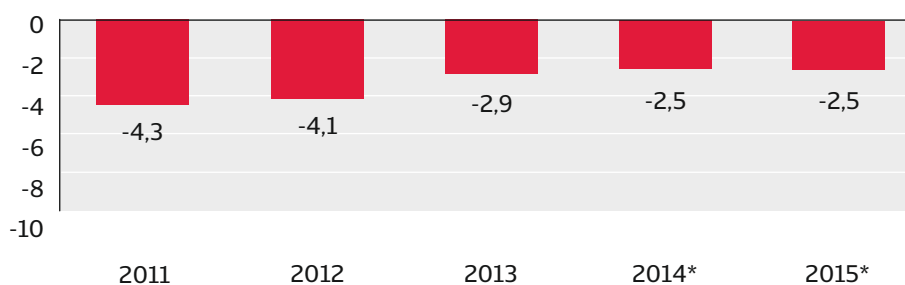
*prognose
Bron: IHS Global Insight

Bezuinigingsmaatregelen dringen het begrotingstekort terug tot onder 3% van het bbp

De Nederlandse regering heeft een aantal bezuinigingsmaatregelen goedgekeurd om het begrotingstekort terug te dringen. Deze hebben als doel de inkomsten te verhogen en de uitgaven te verminderen: dat laatste is voornamelijk gericht op het verminderen van de uitgaven voor de gezondheidszorg en sociale voorzieningen. Volgens IHS Global Insight zal het begrotingstekort in 2014 en 2015 onder de drempel van 3% van het Verdrag van Maastricht vallen. De staatsschuld zal naar verwachting ook afnemen tot ongeveer 71% van het bbp.

Begrotingssaldo overheid

(% van bbp)

*prognose
Bron: IHS Global Insight

Vooruitzichten prestaties Nederlandse sectoren

November 2014

Landbouw	Auto's/ Transport	Chemische/Farma- ceutische industrie	Bouw	Bouw- materialen
Duurzame consumptiegoederen	Elektronica/ICT	Financiële diensten	Voeding	Machines/ Engineering
Metaal	Papier	Diensten	Staal	Textiel
Uitstekend	Goed	Redelijk	Matig	Slecht

Recente wijzigingen in de vooruitzichten per sector

Gezien de gunstigere economische vooruitzichten hebben we onze prognoses voor verschillende Nederlandse sectoren onlangs opgewaardeerd, met slechts één afwaardering. Ondanks de positievere verwachtingen zet deze verbetering in het geval van een aantal sectoren zoals de bouw echter in vanaf een zeer laag niveau. Dat betekent dat, hoewel de prognoses verbeterd zijn, de algehele bedrijfseconomische vooruitzichten nog steeds somber blijven; de financiën van veel Nederlandse bedrijven staan onder grote druk.

Autosector: van Redelijk naar Matig

In 2014 zijn twee grote autodealers failliet gegaan en een aantal andere in dit segment maken woelige tijden door. De sector heeft geleden onder de dalende autoverkoop in Nederland en de lagere uitgaven van de Nederlandse consument aan auto-onderhoud en reparaties.

Chemische/Farmaceutische industrie: van Goed naar Uitstekend

Er is een laag wanbetalingspercentage in deze sector en de prognoses zijn goed. Ondanks de zwakkere mondiale positie heeft de Nederlandse chemische industrie nog steeds een sterke reputatie in Europa, waar ze profiteert van haar locatie en goed georganiseerde chemische clusters.

Bouw/Bouwmaterialen: van Slecht naar Matig

De enorme verslechtering in deze sector lijkt zijn dieptepunt eindelijk te hebben bereikt. De bouwactiviteiten en de huizenverkoop leven weer op, maar bevinden zich nog ver onder het niveau van voor de crisis. We handhaven een voorzichtig risicoacceptatiebeleid, omdat de financiële kracht van veel bedrijven in deze sector ernstig heeft geleden tijdens de recessie. Er zijn nog steeds veel betalingsachterstanden en faillissementen.

Duurzame consumptiegoederen: van Slecht naar Matig

De omzet in deze sector is weer gaan stijgen na jaren van daling en het consumentenvertrouwen en de consumentenuitgaven zijn herstellende. De bedrijfsmarges blijven echter krap en de sector is verre van gezond.

Financiële diensten: van Redelijk naar Goed

De Nederlandse banken hebben zich gestabiliseerd na ernstige problemen en de financiële sector zal naar verwachting profiteren van de gunstigere economische vooruitzichten.

Diensten: van Redelijk naar Goed

De sector presteert beter, in lijn met de huidige economische opleving.

Textiel: van Slecht naar Matig

Na jaren van achteruitgang melden de textiel- en kledingsector dankzij de toenemende consumentenbestedingen een stijgende omzet. Deze opleving is echter nog steeds zwak en blijft gevoelig voor een eventuele daling van het consumentenvertrouwen.

Hebt u dit landenrapport met interesse gelezen? Kijkt u dan ook eens op onze website www.atradius.nl. U vindt hier nog meer Atradiuspublicaties die zich richten op de mondiale economie, waaronder meer landenrapporten, sectoranalyses, advies over creditmanagement en artikelen over actuele businessstopics.

Actief op Twitter? Volg [@atradiusNL](https://twitter.com/atradiusNL) of zoek op [#landenrapport](https://twitter.com/hashtag/landenrapport) om up to date te blijven met de nieuwste versie.

Volg Atradius op Social Media

[@atradiusNL](https://twitter.com/atradiusNL) [Atradius-Nederland](https://www.linkedin.com/company/atradius-nederland) [atradiusNL](https://www.youtube.com/channel/UCtRtRtRtRtRtRtRtRtRtRtRt)

Disclaimer

Dit rapport wordt louter ter informatie verstrekt en is niet bedoeld als enige aanbeveling aan de lezer(s) met betrekking tot een specifieke transactie, investering of strategie. Lezers zijn zelf verantwoordelijk voor het nemen van commerciële en andere beslissingen omtrent de verstrekte informatie. Hoewel Atradius al het noodzakelijke heeft gedaan om te verzekeren dat de informatie in dit rapport verkregen is van betrouwbare bronnen, kan Atradius niet verantwoordelijk gesteld worden voor fouten of omissies, of voor de resultaten verkregen door gebruik van deze informatie. Alle informatie in dit rapport wordt gegeven 'zoals ze is', zonder garantie op volledigheid, accuraatheid, tijdsgebondenheid, of op de resultaten verkregen door gebruik van het rapport, en zonder garantie van enige soort, uitdrukkelijk of geïmpliceerd. In geen geval zal Atradius, haar gerelateerde partners of corporaties, of de partners, agenten of werknemers hiervan verantwoordelijk gesteld kunnen worden voor enige genomen beslissing of actie die zij zouden nemen op basis van de in dit rapport verstrekte informatie om het even welke schade het betreft, zelfs wanneer vooraf geïnformeerd over de mogelijke negatieve gevolgen.

Copyright Atradius N.V. 2014

Atradius
David Ricardostraat 1- 1066 JS Amsterdam
Postbus 8982 - 1006 JD Amsterdam
Nederland
Tel. 020 553 9111
info@atradius.nl
www.atradius.nl